

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УНІВЕРСАЛЬНЕ ПРАВОНАСТУПНИЦТВО В КОРПОРАТИВНИХ
ПРАВОВІДНОСИНАХ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 30 вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Універсальне правонаступництво в корпоративних правовідносинах
Викладач (-і)	Сіщук Ліліана Василівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права, доцент
Контактний телефон викладача	+38 (099) 705 – 63 – 79
E-mail викладача	liliana.sishchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу Також передбачена можливість консультацій шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових проектів, індивідуальних науково-дослідних завдань тощо.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є система правових норм українського та зарубіжного законодавства, що регулюють похідні способи виникнення, зміни та припинення корпоративних відносин шляхом універсального правонаступництва, а також теоретико-правові підходи до розуміння сутності універсального правонаступництва у корпоративних правовідносинах, що розкривають проблематику наукових пошуків у зазначеній сфері. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Теоретико-правові аспекти правонаступництва в корпоративних відносинах. Змістовий модуль 2. Універсальне правонаступництво при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу. Універсальне правонаступництво в корпоративних правовідносинах є одним з правових інститутів, що регулює сукупність відносин, пов'язаних з похідним набуттям права власності на корпоративні права та особливостями їх переходу від одного суб'єкта права до іншого внаслідок універсального правонаступництва, що зумовлює єдність прав і зобов'язань у динаміці правовідношення. Необхідність вивчення зазначеної навчальної дисципліни зумовлено потребою деталізації процедур переходу корпоративних прав в порядку спадкування та реорганізації юридичних осіб, оскільки зазначені правові способи переходу корпоративних прав досить суттєво впливають на подальше функціонування юридичних осіб корпоративного типу. Вагомість знань із дисципліни «Універсальне правонаступництво в корпоративних правовідносинах» зростає ще й тому, що зі вказаних вище питань практика застосування та судова практика є досить неоднозначною та суперечливою, а законодавство містить значні прогалини та колізії у їх застосуванні. Основними джерелами цієї навчальної дисципліни виступають: Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Господарський процесуальний кодекс України, закони України «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про кооперацію», «Про	

державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про споживчу кооперацію», «Про банки і банківську діяльність», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність», «Про депозитарну систему України», «Про управління об'єктами державної власності», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» та низка інших законів та підзаконних нормативних актів.

Навчальна дисципліна «Універсальне правонаступництво в корпоративних правовідносинах» є складовою частиною підготовки фахівців з поглибленим знанням корпоративного права та управління. Вивчення дисципліни дозволить сформувати у студентів системні і комплексні знання про теоретичні основи правонаступництва у цивільному праві, про види правонаступництва у корпоративних правовідносинах, про специфіку універсального правонаступництва у корпоративних правовідносинах, про поняття спадкового правонаступництва та особливості спадкування корпоративних прав, про поняття і правові форми реорганізації юридичних осіб корпоративного типу, про особливості охорони корпоративних прав учасників при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу та при спадкуванні. Засвоєння відповідних знань забезпечить формування у студентів навиків щодо комплексного аналізу норм, що регулюють процедуру проведення реорганізації юридичних осіб корпоративного типу та порядок спадкування корпоративних прав, юридичної кваліфікації відносин, що складаються при універсальному правонаступництві у корпоративних правовідносинах, надання правової оцінки правовим формам реорганізації юридичних осіб корпоративного типу за законодавством України та законодавством ЄС, а також механізму спадкування корпоративних прав учасників юридичних осіб корпоративного типу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування, розширення і поглиблення знань про теоретичні основи правонаступництва в цивільному і корпоративному праві, ознайомлення із специфікою універсального правонаступництва у корпоративних правовідносинах, що виникає при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу та при спадкуванні корпоративних прав, а також проведення порівняльно-правового аналізу зарубіжного законодавства з вітчизняним корпоративним законодавством, що регулює зазначену сферу корпоративних відносин.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни є формування в студентів знань про стан національного та зарубіжного законодавства, що регулює правові форми реорганізації юридичних осіб корпоративного типу та порядок спадкування корпоративних прав, засвоєння студентами правових засад, на яких базується універсальне правонаступництво у корпоративних відносинах, окреслення особливостей охорони корпоративних прав учасників при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу та при спадкуванні корпоративних прав, набуття студентами навиків щодо застосування норм чинного законодавства у практичній сфері.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

здатність застосовувати закони формальної логіки та абстрактного мислення при аналізі наукових концепцій та норм чинного законодавства і судової практики;

здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях з питань універсального правонаступництва корпоративних прав у вітчизняних юридичних особах корпоративного типу;

здатність до володіння навичками ділового спілкування на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової правничої термінології;

здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, діяти відповідно до етичних мотивів;

здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу норм корпоративного законодавства України.

Фахові компетентності:

здатність застосовувати в професійній діяльності положення вітчизняного корпоративного законодавства України, міжнародних та вітчизняних стандартів корпоративного регулювання;

здатність до здійснення дослідницької діяльності на основі знання та критичного аналізу правових проблем універсального правонаступництва в корпоративних правовідносинах, вміння обирати оптимальні методи дослідження, обробляти результати досліджень, аналізувати їх з урахуванням актуальних наукових і практичних джерел у сфері корпоративного права;

компетентність у загальнотеоретичних проблемах універсального правонаступництва в цивільному і корпоративному праві, питаннях нормотворення та правозастосування, глибоке розуміння принципу верховенства права та проблем його реалізації в Україні;

обізнаність щодо проблем гармонізації корпоративного законодавства України із законодавством ЄС;

здатність розробляти нормативно-правові акти, зокрема, локального характеру;

здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, вміння реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;

здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти;

здатність давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації в конкретних сферах юридичної діяльності;

здатність приймати обґрунтовані та ефективні управлінські рішення.

Програмні результати навчання:

здатність демонструвати знання та розуміння основних етапів становлення і розвитку корпоративного права і корпоративного законодавства України;

здатність демонструвати знання закономірностей правового регулювання переходу прав учасників юридичних осіб корпоративного типу при реорганізації та спадкуванні за законодавством України та країн Європейського союзу;

здатність демонструвати знання порядку універсального правонаступництва у господарських товариствах та в окремих корпоративних юридичних особах, відмінних від господарських товариств: кооперативах, фермерських господарствах, приватних підприємствах тощо;

здатність давати правову оцінку процедурам, що складаються при універсальному правонаступництві у корпоративних правовідносинах;

здатність формувати необхідний пакет документів для державної реєстрації юридичної особи;

здатність кваліфіковано застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях при спадкуванні корпоративних прав та при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу;

здатність правильно визначати природу правового спору та спосіб його альтернативного вирішення.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18

самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова	
3	081 Право	2	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Змістовий модуль 1. Теоретико-правові аспекти правонаступництва в корпоративних відносинах				
Тема 1. Правонаступництво в цивільному праві: теоретичні основи		2	-	4
Тема 2. Поняття та правова природа корпоративних відносин і корпоративних прав		-	2	6
Тема 3. Види правонаступництва у корпоративних відносинах		2	2	6
Тема 4. Правонаступництво при спадкуванні корпоративних прав		2	-	6
Тема 5. Охорона корпоративних прав при спадкуванні		-	2	8
Змістовий модуль 2. Універсальне правонаступництво при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу				
Тема 6. Реорганізація та правонаступництво в корпоративних відносинах		2	2	4
Тема 7. Злиття і приєднання юридичних осіб корпоративного типу		2	2	6
Тема 8. Поділ і виділ юридичних осіб корпоративного типу		-	2	6
Тема 9. Перетворення юридичних осіб корпоративного типу		-	2	6
Тема 10. Охорона корпоративних прав при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу		2	2	8
ЗАГ.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.6 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/ .			
Вимоги до письмових робіт	Вивчення навчальної дисципліни передбачає обов’язкове виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює два змістових модулі. За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) студенти			

	можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу.
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття. Підсумковий бал за семінарські (практичні) заняття (максимально 45 балів) – підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття, помножена на коефіцієнт 9, заокруглена до цілого. Система оцінювання семінарських занять визначена п. п. 4.6.1., 4.6.2. Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Кількість балів, яка є умовою допуску студента до підсумкового контролю становить 25 балів за результатами семінарських занять та написання індивідуальної роботи.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – залік – проводиться в письмово-усній формі шляхом з'ясування опанування здобувачем загальних та фахових компетентностей. Залік охоплює весь обсяг навчальної дисципліни. Заліковий білет передбачає два питання теоретико-практичного характеру, термінологічне та практичне завдання. Два питання теоретичного і описового характеру оцінюються у 30 балів – по 15 балів за кожне питання, одне практичне завдання оцінюється у 15 балів. Термінологічне завдання охоплює визначення трьох понять, що оцінюється у 5 балів сукупно. Зміст залікового білету затверджується на засіданні кафедри цивільного права. Максимальний бал за залік – 50 балів. Отриманий в результаті здачі заліку бал заноситься у відомість успішності, додається до балів за семінарські заняття та за індивідуальну роботу.
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> Планується виконання студентами обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором студента) – Методичні вказівки	

розміщені на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу>

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

1. Васильєва В. А. Корпоративне право як об'єкт спадкових прав. Вісник господарського судочинства. 2007. № 6. С. 127 – 130.

2. Корпоративне право Австрії та України: монографія / Васильєва В. А., Ковалишин О. Р., Вікторія Робертсон [та ін.]; за ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2015. 250 с.

3. Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В. А., Гербет Анджей, Ковалишин О. Р.; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377 с.

4. Корпоративне право України: підручник / В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва та ін.; за заг. ред. В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010, 384 с.

5. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / Васильєва В. А., Зеліско А. В., Луць В. В., Саракун І. Б., Сіщук Л. В. [та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2017. 612 с.

6. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин у господарських товариствах: Монографія. Львів: Край, 2009. 464 с.

7. Кучеренко І. М. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права: дис. на здобуття наук. ступ. доктора юрид. наук: 12.00.03. Київ. 2004. 468 с.

8. Черепакін Б. Б. Правопреємство по советскому гражданскому праву. М.: Изд-во юрид. л-ри, 1962. 163 с.

9. Юркевич Ю. М. Припинення юридичних осіб з правонаступництвом: Монографія. Хмельницький. 224 с.

10. Сіщук Л. В. правонаступництво в корпоративних правовідносинах: дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право»; НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. Київ, 2014. 224 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичному посібнику:

1. Сіщук Л. В. Універсальне правонаступництво у корпоративних правовідносинах:

методичні вказівки для підготовки до семінарських занять магістрантів 2-го курсу денної та заочної форми навчання спеціальності «Право» спеціалізації «Корпоративне право». Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 39 с.

2. Сіщук Л. В. Універсальне правонаступництво у корпоративних правовідносинах: методичні вказівки для самостійної роботи магістрантів 2-го курсу денної форми навчання спеціальності «Право» спеціалізації «Корпоративне право». Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 28 с.

<https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу>

Викладач _____ доц. Л. В. Сіщук